

U S T A W A

z dnia

o minimalnej odległości dla planowanego przedsięwzięcia sektora rolnictwa, którego funkcjonowanie może wiązać się z ryzykiem powstawania uciążliwości zapachowej¹⁾

Art. 1. Ustawa określa minimalną odległość dla planowanego przedsięwzięcia sektora rolnictwa, którego funkcjonowanie może wiązać się z ryzykiem powstawania uciążliwości zapachowej rozumianej jako stan dyskomfortu, subiektywnie odczuwany przez człowieka w sferze fizycznej i psychicznej, spowodowany zapachem substancji występującej w powietrzu.

Art. 2. Planowanym przedsięwzięciem sektora rolnictwa, którego funkcjonowanie może wiązać się z ryzykiem powstawania uciążliwości zapachowej, zwanym dalej „planowanym przedsięwzięciem”, jest budowa, przebudowa lub zmiana sposobu użytkowania obiektu budowlanego, w którym będą lub są prowadzone chów lub hodowla zwierząt, w stosunku do którego jest wymagane uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w liczbie:

- 1) nie mniejszej niż 210 DJP – rozumianych jako duże jednostki przeliczeniowe inwentarza wyznaczone na podstawie współczynników przeliczeniowych sztuk zwierząt określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 60 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247);
- 2) mniejszej niż 210 DJP, jeżeli w odległości mniejszej niż 210 m od planowanego przedsięwzięcia:
 - a) istnieje przedsięwzięcie w zakresie chowu lub hodowli zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 40 DJP lub
 - b) jest projektowane przedsięwzięcie w zakresie chowu lub hodowli zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 40 DJP, w stosunku do którego wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzję o warunkach zabudowy lub decyzję o pozwoleniu na

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

budowę albo postępowanie w sprawie wydania choćby jednej z tych decyzji zostało wszczęte i niezakończone, lub dokonano zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania – a łączna liczba DJP dla wszystkich przedsięwzięć wynosi nie mniej niż 210 DJP.

Art. 3. 1. Planowane przedsięwzięcie sytuuje się, z zastrzeżeniem art. 7, w odległości nie mniejszej niż minimalna odległość od:

- 1) rzutu poziomego budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa;
- 2) rzutu poziomego budynku użyteczności publicznej;
- 3) rzutu poziomego budynku mieszkalnego gospodarstwa agroturystycznego;
- 4) linii rozgraniczających tereny przeznaczone w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod lokalizację zabudowy, o której mowa w pkt 1–3;
- 5) granicy obszaru uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowskiej;
- 6) granicy obiektu sportowego;
- 7) granicy terenu rekreacyjno-wypoczynkowego z wyłączeniem kurhanu, pomnika przyrody oraz terenu zieleni nieurządzonej niezaliczonej do lasów oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych, w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2020 r. poz. 2052);
- 8) granicy parku narodowego i jego otuliny;
- 9) granicy parku kulturowego określonego w uchwale rady gminy o utworzeniu parku kulturowego.

2. Przez budynki, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3, rozumie się również planowane budynki, w stosunku do których wydano decyzję o pozwoleniu na budowę albo dokonano zgłoszenia budowy, wobec którego organ administracji architektoniczno-budowlanej nie wniósł sprzeciwu.

Art. 4. 1. Minimalna odległość jest równa:

- 1) liczbie DJP wyrażonej w metrach – w przypadku chowu lub hodowli zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 210 DJP i nie większej niż 500 DJP;
- 2) 500 metrom – w przypadku chowu lub hodowli zwierząt w liczbie równej lub większej niż 500 DJP.

2. Określając minimalną odległość, sumuje się liczbę DJP planowanego przedsięwzięcia oraz liczbę DJP:

- 1) istniejącego przedsięwzięcia w zakresie chowu lub hodowli zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 40 DJP lub
- 2) projektowanego przedsięwzięcia w zakresie chowu lub hodowli zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 40 DJP, w stosunku do którego wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzję o warunkach zabudowy lub decyzję o pozwoleniu na budowę albo wszczęto postępowanie w sprawie wydania tych decyzji, lub dokonano zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania

– usytuowanego w odległości mniejszej niż 210 m od planowanego przedsięwzięcia.

3. Przepisów ust. 2 nie stosuje się do planowanych przedsięwzięć realizowanych przez rolników indywidualnych, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1655 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 234).

Art. 5. Minimalną odległość uwzględniają:

- 1) organy gminy – przy sporządzaniu oraz uchwalaniu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo ich zmian;
- 2) wojewoda – przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- 3) organy gminy i wojewoda – przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy;
- 4) organy administracji architektoniczno-budowlanej – przy wydawaniu decyzji o pozwoleniu na budowę oraz ocenie zasadności wniesienia sprzeciwu od zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania;
- 5) organy związku metropolitalnego – przy sporządzaniu oraz uchwalaniu ramowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego albo jego zmiany;
- 6) organy nadzoru budowlanego – w zakresie postępowań, o których mowa w art. 48, art. 50 i art. 71a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2020 r. poz. 1333, 2127 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 11 i 234);
- 7) organy wydające decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach – przy wydawaniu tych decyzji.

Art. 6. W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego minimalną odległość, o której mowa w art. 4, wyznacza się jako najkrótszy odcinek między linią rozgraniczającą teren przeznaczony na planowane przedsięwzięcie a budynkami, obszarami, obiektami, terenami i parkami, o których mowa w art. 3 ust. 1.

Art. 7. 1. Dopuszcza się usytuowanie planowanego przedsięwzięcia w odległości mniejszej niż minimalna odległość od budynków, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 3, pod warunkiem uzyskania zgody wszystkich właścicieli albo użytkowników wieczystych nieruchomości, na których są usytuowane te budynki na realizację planowanego przedsięwzięcia w odległości mniejszej niż minimalna, zwanej dalej „zgoda”.

2. Przez budynki, o których mowa w ust. 1, rozumie się również planowane budynki, w stosunku do których wydano decyzję o pozwoleniu na budowę albo dokonano zgłoszenia budowy, wobec którego organ administracji architektoniczno-budowlanej nie wniósł sprzeciwu.

3. Zgoda zawiera:

- 1) imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres właściciela albo użytkownika wieczystego nieruchomości, o których mowa w ust. 1;
- 2) imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia;
- 3) nazwę planowanego przedsięwzięcia;
- 4) liczbę DJP planowanego przedsięwzięcia;
- 5) rodzaj inwentarza planowanego przedsięwzięcia;
- 6) określenie odległości, której dotyczy zgoda;
- 7) oznaczenie nieruchomości, na której będzie usytuowane planowane przedsięwzięcie, ze wskazaniem numeru księgi wieczystej, jeżeli jest prowadzona
- 8) oznaczenie nieruchomości której dotyczy zgoda, ze wskazaniem numeru księgi wieczystej, jeżeli jest prowadzona.

4. Zgoda jest udzielana na piśmie z podpisem notarialnie poświadczonym.

5. Zgoda jest udzielana przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i jest uwzględniana na wszystkich etapach procesu inwestycyjnego planowanego przedsięwzięcia.

6. Decyzja, o której mowa w ust. 5, stanowi, na wniosek organu właściwego w sprawie wydania tej decyzji, podstawę wpisu zgody do księgi wieczystej nieruchomości, której właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości udzielił zgody.

7. Jeżeli w terminie 2 lat od dnia doręczenia zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania planowanego przedsięwzięcia nie dokonano tej zmiany, właściwy organ nadzoru budowlanego wydaje zaświadczenie o niezrealizowaniu planowanego przedsięwzięcia, na wniosek

właściciela albo użytkownika wieczystego nieruchomości, który udzielił zgody, albo jego następcy prawnego.

8. Jeżeli w terminie 10 lat od dnia uzyskania ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę nie uzyskano pozwolenia na użytkowanie albo nie dokonano skutecznego zawiadomienia o zakończeniu budowy, właściwy organ nadzoru budowlanego wydaje zaświadczenie o niezrealizowaniu planowanego przedsięwzięcia, na wniosek właściciela albo użytkownika wieczystego nieruchomości, który udzielił zgody, albo jego następcy prawnego.

9. Jeżeli w terminie określonym w art. 72 ust. 3 albo 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko nie wystąpiono z wnioskiem o wydanie pozwolenia na budowę albo nie dokonano skutecznego zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje na wniosek właściciela albo użytkownika wieczystego nieruchomości, który udzielił zgody, albo jego następcy prawnego, zaświadczenie o niezrealizowaniu planowanego przedsięwzięcia.

10. Jeżeli prawomocnie uchylono decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach albo stwierdzono nieważność takiej decyzji, organ właściwy do jej wydania wydaje zaświadczenie o tym fakcie na wniosek właściciela albo użytkownika wieczystego nieruchomości, który udzielił zgody, albo jego następcy prawnego.

11. Przy odłączaniu części nieruchomości objętej księgą wieczystą, w której jest ujawniony wpis zgody, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje zaświadczenie o nieobjęciu tej części nieruchomości zgodą, na wniosek właściciela albo użytkownika wieczystego nieruchomości, który udzielił zgody, albo jego następcy prawnego.

12. Zaświadczenia, o których mowa w ust. 7-10, stanowią podstawę do złożenia wniosku o wykreślenie wpisu, o którym mowa w ust. 6, z księgi wieczystej.

13. Wnioski o wpis do księgi wieczystej, o których mowa w ust. 6 i 12, są wolne od opłat sądowych.

Art. 8. Przepisów art. 3, art. 4 i art. 7 nie stosuje się w odniesieniu do budynków mieszkalnych albo budynków o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, usytuowanych na terenie nieruchomości, na której jest planowane przedsięwzięcie.

Art. 9. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) po art. 72a dodaje się art. 72b w brzmieniu:

„Art. 72b. Na wniosek podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia w zakresie chowu lub hodowli zwierząt zawierający oznaczenie nieruchomości, na której będzie usytuowane planowane przedsięwzięcie, i wskazanie obszaru w odległości 210 m od planowanego przedsięwzięcia:

- 1) powiatowy lekarz weterynarii,
- 2) kierownik biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- 3) organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- 4) organ administracji architektoniczno-budowlanej,
- 5) organ właściwy do wydania decyzji o warunkach zabudowy

– udziela informacji o liczbie DJP w poszczególnych istniejących lub projektowanych przedsięwzięciach w zakresie chowu lub hodowli zwierząt w odległości mniejszej niż 210 m od planowanego przedsięwzięcia, o ile posiada takie informacje.”;

- 2) w art. 74 w ust. 1 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) w przypadku planowanych przedsięwzięć, o których mowa w ustawie z dnia ... 2021 r. o minimalnej odległości dla planowanego przedsięwzięcia sektora rolnictwa, którego funkcjonowanie może wiązać się z ryzykiem powstawania uciążliwości zapachowej (Dz. U. poz. ...), zwanej dalej „ustawą o minimalnej odległości”, dodatkowo:

- a) zgodę, o której mowa w art. 7 ustawy o minimalnej odległości, o ile została udzielona,
- b) informację o istniejących i projektowanych przedsięwzięciach w zakresie chowu lub hodowli zwierząt w odległości mniejszej niż 210 m od planowanego przedsięwzięcia, o których mowa w art. 2 ustawy o minimalnej odległości,
- c) na mapie, o której mowa w pkt 3 należy uwzględnić obszar powstały przez wyznaczenie minimalnej odległości zgodnie z art. 3 i art. 4 ustawy o minimalnej odległości,
- d) na mapie, o której mowa w pkt 3a, należy wyznaczyć minimalną odległość, o której mowa w art. 4 ustawy o minimalnej odległości.”;

- 3) w art. 82 w ust. 1 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) w przypadku planowanych przedsięwzięć, o których mowa w ustawie o minimalnej odległości – wskazuje informacje, o których mowa w art. 7 ust. 3 pkt 6 i 8 ustawy o minimalnej odległości.”;

4) w art. 84 po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. W przypadku planowanych przedsięwzięć, o których mowa w ustawie o minimalnej odległości w decyzji, o której mowa w ust. 1, właściwy organ wskazuje informacje, o których mowa w art. 7 ust. 3 pkt 6 i 8 ustawy o minimalnej odległości ”.

Art. 10. Do planowanego przedsięwzięcia sektora rolnictwa, którego funkcjonowanie może wiązać się z ryzykiem powstawania uciążliwości zapachowej, w stosunku do którego w terminie do 5 lat przed wejściem w życie ustawy wydano decyzję o warunkach zabudowy, przepisów ustawy nie stosuje się.

Art. 11. 1. Jeżeli w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obowiązującym w dniu wejścia w życie ustawy jest dopuszczone usytuowanie planowanego przedsięwzięcia sektora rolnictwa, którego funkcjonowanie może wiązać się z ryzykiem powstawania uciążliwości zapachowej, w stosunku do tego przedsięwzięcia przepisów ustawy nie stosuje się.

2. Do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo jego zmiany, w stosunku do którego przed dniem wejścia w życie ustawy dokonano wyłożenia, przepisów ustawy nie stosuje się.

Art. 12. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

Za zgodność pod względem prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym
Dyrektor Departamentu Prawnego
w Ministerstwie Klimatu i Środowiska
Anna Kozińska-Żywar
(- podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o minimalnej odległości dla planowanego przedsięwzięcia sektora rolnictwa, którego funkcjonowanie może wiązać się z ryzykiem powstawania uciążliwości zapachowej</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Klimatu i Środowiska Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Ireneusz Zyska, Sekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Emilia Konopka-Górna, naczelnik wydziału ds. jakości powietrza w Departamencie Ochrony Powietrza i Polityki Miejskiej, emilia.konopka-gorna@klimat.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 5 maja 2021 r.</p> <p>Źródło: Decyzja Ministra Klimatu i Środowiska</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów UD2</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Uciążliwość zapachowa to stan dyskomfortu, subiektywnie odczuwanego przez człowieka w sferze fizycznej i psychicznej, spowodowany zapachem substancji występującej w powietrzu. Uciążliwość zapachowa jest wynikiem oddziaływania źródeł emitujących związki odorowe, które są rozpoznawane przez receptory ludzkiego narządu węchu. Należy zaznaczyć, że w prawie każdej kategorii ludzkiej działalności w pewnych warunkach może wystąpić emisja różnych ilości zróżnicowanych związków zapachowoczynnych. Odory mogą mieć negatywny wpływ na zdrowie człowieka. Wynika to przede wszystkim z destruktywnego oddziaływania na psychikę człowieka. Długotrwałe narażenie na uciążliwość zapachową może wywołać depresję, znużenie, problemy oddechowe, bóle głowy, nudności, podrażnienie oczu i gardła. Odczucia zapachowe są bardzo często subiektywne. Takie samo stężenie zapachu może wywołać u różnych odbiorców odmienne wrażenie dyskomfortu z powodu różnej oceny źródła zapachu, wrażliwości oraz stopnia aktywności. Obecnie w Polsce obowiązują przepisy prawne, które w sposób bezpośredni lub pośredni dotyczą problematyki uciążliwości zapachowej. Należą do nich:

- 1) art. 362 ust. 1 ustawy – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219, z późn. zm.), zwanej dalej „POŚ”, który umożliwia organowi ochrony środowiska (staroście albo marszałkowi województwa), w przypadku gdy podmiot korzystający ze środowiska negatywnie oddziałuje na środowisko nałożyć w drodze decyzji obowiązek ograniczenia jego oddziaływania na środowisko, a w przypadku pogorszenia stanu środowiska spowodowanego działalnością podmiotu, przywrócenia środowiska do stanu właściwego;
- 2) art. 363 POŚ, który umożliwia wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta, w drodze decyzji, nakazać osobie fizycznej, której działalność negatywnie oddziałuje na środowisko, wykonanie w określonym czasie czynności zmierzających do ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko;
- 3) ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2021 r. poz. 76), która reguluje zasady postępowania z nawozami naturalnymi;
- 4) ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741, z późn. zm.), która przewiduje sformalizowaną procedurę sporządzania i uchwalania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- 5) wydane, na podstawie art. 7 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2020 r. poz. 1333, z późn. zm.):
 - a) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 7 października 1997 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie (Dz. U. z 2014 r. poz. 81), które reguluje sprawy związane z konstrukcją i usytuowaniem obiektów budowlanych; rozporządzenie określa odległości, których zachowanie przy lokalizacji budowli rolniczych ma na celu ograniczenie ich negatywnego oddziaływania na tereny przyległe; dodatkowo w celu ograniczenia emisji substancji odorotwórczych oraz zapylenia pomiędzy budowlami powodującymi uciążliwość a budynkami mieszkalnymi wymagane jest zastosowanie szpaleru roślinności średnio- i wysokopiennej,
 - b) rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1065, z późn. zm.), które ustanawia minimalną odległość budynków inwentarskich od budynków mieszkalnych na co najmniej 8 metrów,
 - c) rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim

powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1853, z późn. zm.), w którym uregulowano także kwestie konstrukcji i usytuowania stacji paliw, zbiorników do przechowywania paliw oraz transportu ropy naftowej, tak aby zapobiegać niekontrolowanym rozszczelnieniom zbiorników, rurociągów i wyciekom substancji będących źródłem uciążliwości zapachowej; wskazano także metody stosowania barier ograniczających rozprzestrzenianie substancji zapachowych, takich jak nasadzanie roślin średnio- i wysokopiennych;

6) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. poz. 87), które ustala wartości odniesienia ze względu na potrzebę ochrony zdrowia dla 167 substancji lub grup substancji, w tym również dla substancji zapachowoczynnych, takich jak: amoniak (NH_3), dimetyloamina ($\text{C}_2\text{H}_7\text{N}$), merkaptany czy siarkowodór (H_2S), przy ustalaniu wartości odniesienia tych substancji nie uwzględniono jednakże ich uciążliwości złownonych; w celu ochrony przed uciążliwością zapachową wartości wielu substancji powinny być zasadniczo mniejsze; do pomiarów tak niskich stężeń istniejące metody pomiarowe jakości powietrza lub standardów emisyjnych nie mają zastosowania, bowiem wielkości te są poniżej progu czułości urządzeń pomiarowych;

7) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu” (Dz. U. poz. 243), które wprowadziło obowiązek zapewnienia odpowiedniej pojemności przykrytych zbiorników na przechowywanie nawozów naturalnych płynnych, co pośrednio może przyczynić się do ograniczenia uciążliwości zapachowej.

Wykorzystując istniejące prawodawstwo krajowe można już obecnie podejmować różne działania mające na celu ograniczenie uciążliwości zapachowej. W celu usystematyzowania wiedzy w tym zakresie przygotowany został przez Ministerstwo Środowiska Kodeks przeciwdziałania uciążliwości zapachowej. Kodeks przeznaczony jest do stosowania przez administrację centralną, administrację samorządu terytorialnego szczebla wojewódzkiego i lokalnego oraz przedsiębiorców w celu ograniczenia uciążliwości zapachowej, negatywnego jej wpływu na ludzi i środowisko naturalne oraz podniesienia jakości życia mieszkańców narażonych na uciążliwość zapachową. W dokumencie tym zestawiono przepisy prawne dotyczące problematyki uciążliwości zapachowej, a także zidentyfikowano źródła emisji substancji zapachowoczynnych oraz działania zaradcze dla głównych form działalności uciążliwych zapachowo, w tym przede wszystkim obiektów gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej oraz obiektów hodowlanych. Dokument ten jako materiał informacyjno-educacyjny nie dotyczy wszystkich problemów i stanowi punkt wyjścia do wypracowania rozwiązań prawnych w tym zakresie w postaci ustawy o przeciwdziałaniu uciążliwości zapachowej.

Obowiązujące przepisy nie zapewniają jednak w pełni przeciwdziałania uciążliwości zapachowej i istnieje konieczność wprowadzenia regulacji, która przyczyni się bezpośrednio do przeciwdziałania uciążliwości zapachowej.

Zgodnie z przeprowadzonym w 2015 r. na zlecenie Ministerstwa Środowiska badaniem pt. „Badanie świadomości i zachowań ekologicznych mieszkańców Polski” w zakresie uciążliwości zapachowej połowa Polaków postrzegala tzw. odor jako poważny problem w naszym kraju. Do jednego z trzech największych potencjalnych uciążliwości w sąsiedztwie miejsca zamieszkania Polacy najczęściej zaliczają fermy trzody chlewnej (42%). O potrzebie pilnego ustanowienia prawa umożliwiającego kontrolę i ograniczanie uciążliwości zapachowej może świadczyć fakt, iż około połowa skarg, petycji lub uwag dotyczących zanieczyszczenia powietrza odnosi się do problemów związanych z uciążliwością zapachową. Zgodnie z dokumentem pn. „Informacja o realizacji zadań Inspekcji Ochrony Środowiska za 2017 r.” najbardziej istotne wydają się zagadnienia uciążliwości zapachowej związane z dużymi obiektami produkcji zwierzęcej są to przemysłowe fermy chowu trzody chlewnej, drobiu lub zwierząt futerkowych. Z kolei z dokumentu pn. „Analiza przyjmowania i załatwiania skarg i wniosków przez Inspekcję Ochrony Środowiska”, przygotowywanego corocznie w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska, wynikają następujące ogólne dane odnośnie liczby skarg i wniosków o podjęcie interwencji w sprawie uciążliwości zapachowej rozpatrzonych przez Inspekcję Ochrony Środowiska w latach 2010 – 2018:

Rok	Liczba skarg z zakresu zanieczyszczenia powietrza	Liczba skarg dotyczących uciążliwości zapachowej (% udział skarg)
2010	1134	517 (45,6%)
2011	1316	738 (56,1%)
2012	1323	869 (65,7%)
2013	1342	1002 (74,7%)
2014	1477	841 (56,9%)
2015	1664	982 (59%)

Spółeczeństwo	38420 tys. (sierpień 2018r.)	GUS	Wpływ opisany w pkt 10 OSR.
---------------	------------------------------	-----	-----------------------------

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny (www.rcl.gov.pl), zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbiningowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248). W czasie prac legislacyjnych nad projektem ustawy żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami w trybie określonym przepisami ww. ustawy.

Projekt w ramach konsultacji publicznych (z terminem 7 dni na zgłaszanie uwag) otrzymali:

- 1) Biuro Studiów i Projektów Energetycznych „Energoprojekt”;
- 2) Polskie Stowarzyszenie Laboratoriów Emisyjnych z siedzibą w Lublinie;
- 3) Państwowa Rada Ochrony Środowiska;
- 4) Państwowa Rada Ochrony Przyrody;
- 5) Liga Ochrony Przyrody;
- 6) Polska Akademia Nauk;
- 7) Polski Klub Ekologiczny. Zarząd główny z siedzibą w Krakowie ;
- 8) Centrum Prawa Ekologicznego z siedzibą we Wrocławiu;
- 9) Polska Zielona Sieć;
- 10) Polska Izba Ekologii z siedzibą w Katowicach;
- 11) Stowarzyszenie Zielone Mazowsze z siedzibą w Warszawie;
- 12) Polski Komitet Normalizacyjny;
- 13) Polskie Centrum Akredytacji z siedzibą w Warszawie;
- 14) Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych z siedzibą w Katowicach;
- 15) Instytut Ochrony Środowiska Państwowy Instytut Badawczy z siedzibą w Warszawie;
- 16) Fundacja Instytut na Rzecz Ekorozwoju z siedzibą w Warszawie;
- 17) Krajowa Rada Drobiarstwa i Izba Gospodarcza z siedzibą w Warszawie;
- 18) Krajowa Izba Producentów Drobiu i Pasz z siedzibą w Poznaniu;
- 19) Polski Związek Zrzeszeń Hodowców i Producentów Drobiu z siedzibą w Warszawie;
- 20) Ogólnopolski Związek Producentów Drobiu „POLDRÓB” z siedzibą w Ciechanowie;
- 21) Krajowa Federacja Hodowców Drobiu i Producentów Jaj z siedzibą w Lubiezu;
- 22) Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka z siedzibą w Warszawie;
- 23) Polski Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego z siedzibą w Warszawie;
- 24) Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS” z siedzibą w Warszawie;
- 25) Polski Związek Hodowców Koni z siedzibą w Warszawie;
- 26) Polski Klub Wyścigów Konnych z siedzibą w Warszawie;
- 27) Związek Hodowców i Przyjaciół Wschodniopruskiego Konia Pochodzenia Trakeńskiego z siedzibą w Warszawie;
- 28) Polskie Towarzystwo Kuce Szetlandzkie;
- 29) Stowarzyszenie Hodowców i Użytkowników Klusaków;
- 30) Polski Związek Owczarski z siedzibą w Warszawie;
- 31) Polski Związek Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych z siedzibą w Warszawie;
- 32) Zrzeszenie Hodowców Nutrii z siedzibą w Poznaniu;
- 33) Krajowy Związek Hodowców Królików z siedzibą w Gnieźnie;
- 34) Polski Związek Hodowców Królików w Katowicach;
- 35) Polska Federacja Związków Hodowców Szynszyli z siedzibą w Warszawie;
- 36) Krajowy Związek Hodowców Szynszyli z siedzibą w Myślenicach;
- 37) Krajowa Rada Izby Rolniczych z siedzibą w Warszawie;
- 38) Krajowa Izba Gospodarcza z siedzibą w Warszawie;
- 39) Instytut Ochrony Roślin – Państwowy Instytut Badawczy z siedzibą w Poznaniu;
- 40) Biuro Wspierania Lobbyingu Ekologicznego z siedzibą w Warszawie;
- 41) Polskie Towarzystwo Przyjaciół Przyrody „pro Natura” z siedzibą we Wrocławiu;
- 42) Stowarzyszenie Producentów Cementu z siedzibą w Krakowie;
- 43) Stowarzyszenie Polskich Przedsiębiorców Gospodarki Odpadami z siedzibą w Kutnie;
- 44) EMIPRO Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach;
- 45) Towarzystwo Gospodarcze Polskie Elektrownie z siedzibą w Warszawie;
- 46) Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych z siedzibą w Warszawie;
- 47) Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie z siedzibą w Warszawie;
- 48) Izba Energetyki Przemysłowej i Odbiorców Energii z siedzibą w Warszawie;
- 49) ENERGOPROJEKT – WARSZAWA SA;
- 50) Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego z siedzibą w Poznaniu;
- 51) Polska Izba Druku z siedzibą w Warszawie;

- 52) Polska Izba Przemysłu Skórzanego z siedzibą w Łodzi;
- 53) Polska Izba Przemysłu Chemicznego z siedzibą w Warszawie;
- 54) Polska Izba Przemysłu Farmaceutycznego i WYROBÓW MEDYCZNYCH POLFARMED z siedzibą w Warszawie;
- 55) Izba Gospodarcza „Farmacja Polska” z siedzibą w Warszawie;
- 56) Polski Związek Przemysłu Motoryzacyjnego z siedzibą w Warszawie;
- 57) Polskie Stowarzyszenie Przemysłu Kosmetycznego i Detergentowego z siedzibą w Warszawie;
- 58) Hutnicza Izba Przemysłowo-Handlowa z siedzibą w Katowicach;
- 59) Federacja Zielonych Gaja z siedzibą w Szczecinie;
- 60) Związek Pracodawców Przemysłu Utylizacyjnego z siedzibą w Warszawie;
- 61) Agri Plus Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu;
- 62) Krajowy Instytut Polityki Przestrzennej i Mieszkalnictwa;
- 63) Politechnika Warszawska;
- 64) Politechnika Wrocławska;
- 65) Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie;
- 66) Politechnika Rzeszowska;
- 67) Stowarzyszenia Sprawiedliwość i Prawda;
- 68) Stowarzyszenie Nasz Wspólny Śląski Dom;
- 69) Stowarzyszenia Razem dla Ekologii i Bezpieczeństwa Obywateli;
- 70) Stowarzyszenie Czysta Gmina Wspólnym Dobrem;
- 71) Stowarzyszenia Samorządne Strzemieszyce;
- 72) Instytut Gospodarki Rolnej;
- 73) Stowarzyszenie Papierników Polskich;
- 74) Stowarzyszenie Czyste Radiowo;
- 75) Stowarzyszenie Czyste Bielany.

Projekt ustawy został przesłany do opiniowania (termin do zajęcia stanowiska - 7 dni):

- 1) wojewodom;
- 2) marszałkom województw.

Stosownie do ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1809) projekt otrzymali:

- 1) Związek Pracodawców Business Centre Club;
- 2) Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”;
- 3) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 5) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców.

Projekt nie dotyczy związków zawodowych i w związku z tym nie podlegał opiniowaniu przez nie.

Projekt nie dotyczy spraw, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.).

Projekt ustawy został także przekazany do opiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego zgodnie z ustawą z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 759).

Omówienie wyników konsultacji publicznych i opiniowania zostało przedstawione w raporcie z konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0 (2018)	1 (2019)	2 (2020)	3 (2021)	4 (2022)	5 (2023)	6 (2024)	7 (2025)	8 (2026)	9 (2027)	10 (2028)	Średnia (0-10)
Dochody ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (NFOŚiGW)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (NFOŚiGW)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Źródła finansowania	Brak											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowana ustawa nie wpływa na sektor finansów publicznych. Regulacja określa minimalną odległość dla planowanych przedsięwzięć sektora rolnictwa, których funkcjonowanie może wiązać się z ryzykiem powstawania uciążliwości zapachowej.											
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe												
Skutki												
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie(0-10)				
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-				
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-				
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-				
	(dodaj/usuń)											
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Przedsięwzięcia, które wymagają uzyskania decyzji środowiskowych, będą zobligowane do określania minimalnej odległości zgodnie z projektowaną ustawą już na etapie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.										
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Wprowadzenie przedmiotowej regulacji nie dotyczy planujących przedsięwzięcie, dla których nie jest wymagane uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ponadto przepisów ustawy w zakresie, o którym mowa w art. 4 ust. 2, nie stosuje się do przedsięwzięć realizowanych przez rolników indywidualnych, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego.										
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, osoby starsze i niepełnosprawne	Wprowadzenie przedmiotowej regulacji przyczyni się do zmniejszenia konfliktów społecznych i zjawisk takich jak: depresja, napięcia, znużenie, problemy oddechowe, bóle głowy, nudności, podrażnienie oczu i gardła oraz do poprawy komunikacji międzyludzkiej. W konsekwencji poprawi to sytuację ekonomiczną właścicieli działek sąsiadujących ze źródłem uciążliwości zapachowej poprzez wzrost wartości ich nieruchomości.										
	(dodaj/usuń)	-										
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	-										
	(dodaj/usuń)	-										
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowana regulacja wpłynie na podmioty sektora rolnictwa, których planowane przedsięwzięcia mogą powodować uciążliwość zapachową. Planowane przedsięwzięcie to zamierzenie realizacji przedsięwzięcia sektora rolnictwa, które stanowi chów lub hodowlą zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 210 DJP lub w liczbie mniejszej niż 210 DJP, jeżeli w odległości mniejszej niż 210 m od tego przedsięwzięcia istnieje lub jest projektowane inne przedsięwzięcie stanowiące chów lub hodowlę zwierząt, w liczbie nie mniejszej niż 40 DJP, a łączna liczba DJP dla tych przedsięwzięć osiągnie wartość nie mniejszą niż 210 DJP. Źródła emisji substancji odorowych występują praktycznie we wszystkich rodzajach działalności gospodarczej, a nawet mogą być związane z powszechnym lub zwykłym korzystaniem ze środowiska. Mogą to być źródła zarówno punktowe (komin, wyrzutnia wentylacji), jak również powierzchniowe (składowiska) lub liniowe (rzeka). Emisje z tych źródeł mogą mieć											

	charakter zorganizowany lub niezorganizowany i odbywać się w sposób stały lub okresowy. Do najbardziej uciążliwych i jednocześnie najpowszechniej występujących źródeł emisji odorów należy zaliczyć przede wszystkim produkcję rolną, w szczególności chów i hodowlę zwierząt.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: nie dotyczy	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☒ inne: nie dotyczy	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowana regulacja nie wpłynie na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☒ zdrowie
Omówienie wpływu	Proponowana regulacja przez określenie minimalnej odległości dla planowanego przedsięwzięcia sektora rolnictwa, którego funkcjonowanie może powodować uciążliwość zapachową, powinna doprowadzić do poprawy warunków życia i rozwoju gospodarczego na danym obszarze. Wprowadzenie przedmiotowej regulacji przyczyni się do zmniejszenia konfliktów społecznych i zjawisk takich jak: depresja, napięcie, znużenie, problemy oddechowe, bóle głowy, nudności, podrażnienie oczu i gardło oraz do poprawy komunikacji międzyludzkiej. W konsekwencji poprawi to sytuację ekonomiczną właścicieli działek sąsiadujących ze źródłem uciążliwości zapachowej poprzez wzrost wartości ich nieruchomości. Wprowadzenie regulacji prawnej mającej na celu zmniejszenie uciążliwości zapachowej planowanych przedsięwzięć ma stymulować rozwój regionów nastawionych na turystykę i rekreację przez zapewnienie większego komfortu potencjalnym klientom. Jednocześnie spodziewać się można zwiększenia atrakcyjności agro- i ekoturystyki.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Zgodnie z przyjętym założeniem ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Wprowadzenie projektowanej regulacji przyczyni się do ograniczenia uciążliwości zapachowej planowanych przedsięwzięć sektora rolnictwa, negatywnego ich wpływu na ludzi i środowisko naturalne, a tym samym do podniesienia jakości życia mieszkańców narażonych na uciążliwość zapachową. Corocznie Główny Inspektorat Ochrony Środowiska przygotowuje „Analizę przyjmowania i załatwiania skarg i wniosków przez Inspekcję Ochrony Środowiska”. Szacuje się, że wprowadzenie regulacji przyczyni się do zmniejszenia liczby skarg i wniosków wpływających do wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska na uciążliwość zapachową. Podstawowym miernikiem będzie liczba skarg i wniosków wpływających corocznie do inspektoratów ochrony środowiska związanych z uciążliwością zapachową powodowaną przez instalacje chowu i hodowli zwierząt.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
-		

UZASADNIENIE

Uciążliwość zapachowa to stan dyskomfortu, subiektywnie odczuwany przez człowieka w sferze fizycznej i psychicznej, spowodowany zapachem substancji występującej w powietrzu. Uciążliwość zapachowa jest wynikiem oddziaływania źródeł emitujących związki odorowe, które są rozpoznawane przez receptory ludzkiego narządu węchu.

Należy zaznaczyć, że w prawie każdej kategorii ludzkiej działalności w pewnych warunkach może wystąpić emisja różnych ilości zróżnicowanych związków zapachowoczynnych.

Odory mogą mieć negatywny wpływ na zdrowie człowieka. Wynika to przede wszystkim z destruktywnego oddziaływania na psychikę człowieka. Długotrwałe narażenie na uciążliwość zapachową może wywołać depresję, znużenie, problemy oddechowe, bóle głowy, nudności, podrażnienie oczu i gardła. Odczucia zapachowe są bardzo często subiektywne. Takie samo stężenie zapachu może wywołać u różnych odbiorców odmienne wrażenie dyskomfortu z powodu różnej oceny źródła zapachu, wrażliwości oraz stopnia aktywności.

Obecnie w Polsce obowiązują przepisy prawne, które w sposób bezpośredni lub pośredni dotyczą problematyki uciążliwości zapachowej. Należą do nich:

- 1) art. 362 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219, z późn. zm.), który umożliwia organowi ochrony środowiska (staroście albo marszałkowi województwa), w przypadku, gdy podmiot korzystający ze środowiska negatywnie oddziałuje na środowisko, nałożyć w drodze decyzji obowiązek ograniczenia jego oddziaływania na środowisko, a w przypadku pogorszenia stanu środowiska spowodowanego działalnością podmiotu, przywrócenia środowiska do stanu właściwego;
- 2) art. 363 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, który umożliwia wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta, w drodze decyzji, nakazać osobie fizycznej, której działalność negatywnie oddziałuje na środowisko, wykonanie w określonym czasie czynności zmierzających do ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko;
- 3) ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2021 r. poz. 76), która reguluje zasady postępowania z nawozami naturalnymi;
- 4) ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741, z późn. zm.), która przewiduje sformalizowaną procedurę sporządzania i uchwalania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- 5) wydane, na podstawie art. 7 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2020 r. poz. 1333, z późn. zm.):
 - a) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 7 października 1997 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie

(Dz. U. z 2014 r. poz. 81), które reguluje sprawy związane z konstrukcją i usytuowaniem obiektów budowlanych; rozporządzenie określa odległości, których zachowanie przy lokalizacji budowli rolniczych ma na celu ograniczenie ich negatywnego oddziaływania na tereny przyległe; dodatkowo w celu ograniczenia emisji substancji odorotwórczych oraz zapylenia pomiędzy budowlami powodującymi uciążliwość a budynkami mieszkalnymi wymagane jest zastosowanie szpaleru roślinności średnio- i wysokopiennej,

b) rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1065, z późn. zm.), które ustanawia minimalną odległość budynków inwentarskich od budynków mieszkalnych na co najmniej 8 metrów,

c) rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1853, z późn. zm.), w którym uregulowano także kwestie konstrukcji i usytuowania stacji paliw, zbiorników do przechowywania paliw oraz transportu ropy naftowej, tak aby zapobiegać niekontrolowanym rozszczelnieniom zbiorników, rurociągów i wyciekom substancji będących źródłem uciążliwości zapachowej; wskazano także metody stosowania barier ograniczających rozprzestrzenianie substancji zapachowych, takich jak nasadzanie roślin średnio- i wysokopięnych;

6) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. poz. 87), które ustala wartości odniesienia ze względu na potrzebę ochrony zdrowia dla 167 substancji lub grup substancji, w tym również dla substancji zapachowoczynnych, takich jak: amoniak (NH_3), dimetyloamina ($\text{C}_2\text{H}_7\text{N}$), merkaptany czy siarkowodór (H_2S), przy ustalaniu wartości odniesienia tych substancji nie uwzględniono jednakże ich uciążliwości złoonych: w celu ochrony przed uciążliwością zapachową wartości wielu substancji powinny być zasadniczo mniejsze; do pomiarów tak niskich stężeń istniejące metody pomiarowe jakości powietrza lub standardów emisyjnych nie mają zastosowania, bowiem wielkości te są poniżej progu czułości urządzeń pomiarowych;

7) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu” (Dz. U. poz. 243), które wprowadziło obowiązek zapewnienia odpowiedniej pojemności przykrytych zbiorników na przechowywanie nawozów naturalnych płynnych, co pośrednio może przyczynić się do ograniczenia uciążliwości zapachowej.

Podkreślić należy, że nad prawnym uregulowaniem zagadnień dotyczących standardów zapachowej jakości powietrza podejmowane są od wielu lat zarówno w kraju, jak i całej Unii Europejskiej. Ze względu na szeroką tematykę problemu i jego lokalny charakter Komisja Europejska

2016	1903	1255 (66%)
2017	2382	1565 (66%)
2018	3348	2655 (79,3%)

Województwo	Liczba skarg i wniosków o podjęcie interwencji rozpatrzonych przez Inspektoraty Ochrony Środowiska w roku 2016		Liczba skarg i wniosków o podjęcie interwencji rozpatrzonych przez Inspektoraty Ochrony Środowiska w roku 2017		Liczba skarg i wniosków o podjęcie interwencji rozpatrzonych przez Inspektoraty Ochrony Środowiska w roku 2018	
	ogółem spraw	w zakresie uciążliwości zapachowej	ogółem spraw	w zakresie uciążliwości zapachowej	ogółem spraw	w zakresie uciążliwości zapachowej
dolnośląskie	775	84	439	77	172	101
kujawsko-pomorskie	372	50	360	49	86	72
lubelskie	376	28	483	52	94	43
lubuskie	503	24	860	26	104	40
łódzkie	1210	66	708	197	767	882
małopolskie	825	107	911	130	254	146
mazowieckie	1415	233	1408	275	393	348
opolskie	97	7	94	5	37	23
podkarpackie	469	165	463	176	397	329
podlaskie	335	41	420	50	59	47
pomorskie	369	64	433	74	120	71
śląskie	1213	195	1278	237	424	249
świętokrzyskie	233	31	254	45	38	22
warmińsko-mazurskie	378	26	456	23	71	55
wielkopolskie	778	46	809	73	198	127
zachodniopomorskie	325	85	375	64	119	92

Również do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w latach 2010-2017 wpłynęło 91 pism – protestów lub skarg odnoszących się do realizacji ferm hodowlanych, w kontekście uciążliwości zapachowej.

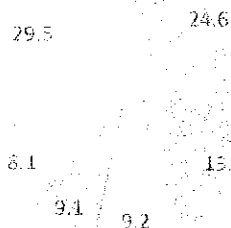
W latach 2010-2015 do regionalnych dyrektorów ochrony środowiska (RDOŚ) wpłynęły 1203 wnioski o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia polegającego na chowie i hodowli zwierząt powyżej 210 DJP. W okresie tym liczba skierowanych do RDOŚ wniosków o uzgodnienie ww. inwestycji wzrosła o 259%.

W ww. latach łącznie wydano 536 pozwoleń na budowę instalacji powyżej 210 DJP (w roku 2015 nastąpił wzrost o 298% w stosunku do roku 2010). Powyższe dane wskazują na dynamiczny rozwój chowu i hodowli zwierząt w Polsce.

Ponadto, w świetle przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. poz. 1169, z późn. zm.) uzyskanie pozwolenia zintegrowanego jest niezbędne do prowadzenia chowu i hodowli o obsadzie większej niż:

- 1) 40000 stanowisk dla drobiu,
- 2) 2000 stanowisk dla świń o wadze ponad 30kg,
- 3) 750 stanowisk dla macior.

Zgodnie z danymi Urzędów Marszałkowskich w 2015 r. wydano 926 pozwoleń, z czego 61,4% instalacji chowu i hodowli zwierząt koncentruje się w obrębie 5 województw, w tym:

W województwie wielkopolskim najwięcej pozwoleń zintegrowanych dla instalacji chowu i hodowli zwierząt wydano w powiecie poznańskim (26) oraz w powiecie wolsztyńskim, natomiast w województwie mazowieckim 49 pozwoleń wydano w powiecie mławskim, 28 żuromińskim oraz 21 w piaseczyńskim.

Rolnictwo wywiera duży wpływ na kształtowanie środowiska przyrodniczego i przy nieprawidłowym prowadzeniu produkcji rolnej może powodować poważne obciążenie dla środowiska. Źródłem powstawania odorantów, w tym siarkowodoru, amoniaku, tlenku azotu, a także aldehydów, amin, węglowodorów aromatycznych, kwasów organicznych oraz związków siarki w budynkach inwentarskich, są zwierzęta, ich odchody, pasza oraz praca urządzeń i procesy technologiczne.

Zgodnie z wielokrotnie przekazywanym do Ministerstwa Środowiska stanowiskiem Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie zasadnym jest „określenie minimalnych odległości dla planowanych do realizacji instalacji, które mogą być źródłem emisji złośliwych do powietrza, w tym m.in. instalacji do chowu i hodowli zwierząt od terenów zabudowy mieszkaniowej lub terenów przewidywanych pod zabudowę mieszkaniową, powiązane z wielkością obsady oraz systemem chowu lub hodowli zwierząt”.

Ponadto jednym z wniosków wynikających z raportu pokontrolnego Najwyższej Izby Kontroli (KRR-4101-01-00/2014) jest brak rozwiązania problemu uciążliwości zapachowej, którą generują hodowla kur oraz trzody chlewnej.

Obowiązujące przepisy prawne, Kodeks dobrej praktyki rolniczej z 2004 lub Kodeks przeciwdziałania uciążliwości zapachowej z 2016 r. nie zapewniają w pełni przeciwdziałania uciążliwości zapachowej, przede wszystkim nie regulują kwestii przeciwdziałania uciążliwości zapachowej powodowanej przez hodowlę zwierząt gospodarskich. Jednocześnie praktyka wykazała, że skuteczność dokumentów o charakterze kodeksów dobrych praktyk jest niewielka. Mając na uwadze powyższe oraz wyniki analizy skarg i wniosków wpływających do odpowiednich organów w zakresie uciążliwości zapachowej dotyczącej chowu i hodowli zwierząt, zaistniała konieczność uregulowania kwestii uciążliwości zapachowej jedynie w stosunku do sektora rolnictwa. Specyfika każdego sektora gospodarki nie pozwala na rozwiązanie problemu wyznaczania minimalnej odległości jedną wspólną regulacją. Uregulowanie dotyczące wyznaczania minimalnej odległości wyłącznie dla planowanych przedsięwzięć wynika przede wszystkim z konieczności ochrony praw nabytych.

Po przeprowadzonej analizie stwierdza się bowiem, że nie jest możliwe zastosowanie rozwiązań alternatywnych i istnieje konieczność uregulowania problemu uciążliwości zapachowej dla sektora rolnictwa w ustawie.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Mając na uwadze ilość wniosków o podjęcie interwencji dotyczących występowania uciążliwości zapachowych powodowanych głównie przez instalacje przeznaczone do chowu i hodowli zwierząt koniecznym jest określenie przede wszystkim minimalnej odległości dla planowanego przedsięwzięcia sektora rolnictwa, którego funkcjonowanie może wiązać się z ryzykiem powstawania uciążliwości zapachowej.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839) wśród przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko rozporządzenie wymienia m.in. chów i hodowlę zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 210 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza – DJP. Projektowana ustawa nie wprowadza własnej definicji DJP, lecz w rozumieniu tego pojęcia odsyła do przepisów tego rozporządzenia, wydanego na podstawie art. 60 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku, jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach

oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247, z późn. zm.).

Planowanym przedsięwzięciem sektora rolnictwa, którego funkcjonowanie może wiązać się z ryzykiem powstawania uciążliwości zapachowej, zwanym dalej „planowanym przedsięwzięciem” jest wyłącznie przedsięwzięcie w zakresie chowu lub hodowli zwierząt polegające na budowie, przebudowie lub zmianie sposobu użytkowania obiektu budowlanego, dla którego wymagane jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w liczbie:

- nie mniejszej niż 210 DJP;
- mniejszej niż 210 DJP, jeżeli w odległości mniejszej niż 210 m od tego przedsięwzięcia istnieje inne przedsięwzięcie w zakresie chowu lub hodowli zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 40 DJP lub jest projektowane przedsięwzięcie w zakresie chowu lub hodowli zwierząt, w liczbie nie mniejszej niż 40 DJP, w stosunku do którego wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzję o warunkach zabudowy lub decyzję o pozwoleniu na budowę albo wszczęto postępowanie w sprawie wydania tych decyzji, lub dokonano zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania, a łączna liczba DJP dla wszystkich przedsięwzięć wynosi nie mniej niż 210 DJP.

Przy ustalaniu, czy dane przedsięwzięcie w zakresie chowu lub hodowli zwierząt należy zaliczyć do planowanego przedsięwzięcia, dla którego istnieje konieczność określenia minimalnej odległości, należy uwzględnić liczbę DJP tego przedsięwzięcia oraz liczbę DJP wszystkich usytuowanych w odległości mniejszej niż 210 m od tego przedsięwzięcia istniejących lub projektowanych przedsięwzięć w zakresie chowu lub hodowli zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 40 DJP.

Liczbę DJP dla przedsięwzięć, która oznacza domyślnie maksymalną deklarowaną obsadę inwentarza, uzyskuje się z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzji o warunkach zabudowy lub decyzji o pozwoleniu na budowę, o ile były wydane, a w przypadku braku tych decyzji lub nie ujęcia informacji o obsadzie inwentarza, wyrażonej w DJP w tych decyzjach albo istnienia wątpliwości co do większej obsady inwentarza niż deklarowana w decyzjach, bierze się pod uwagę faktyczną obsadę inwentarza wyrażoną w DJP.

Planowane przedsięwzięcie sytuuje się w odległości nie mniejszej niż minimalna odległość od:

- 1) rzutu poziomego budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa;
- 2) rzutu poziomego budynku użyteczności publicznej;
- 3) rzutu poziomego budynku mieszkalnego gospodarstwa agroturystycznego;
- 4) linii rozgraniczających tereny przeznaczone w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod lokalizację zabudowy, o której mowa w pkt 1–3;
- 5) granicy obszaru uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej;
- 6) granicy obiektu sportowego;
- 7) granicy terenu rekreacyjno-wypoczynkowego z wyłączeniem kurhanu, pomnika przyrody oraz terenu zieleni nieurządzonej niezaliczonej do lasów oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych, w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2020 r. poz. 2052);
- 8) granicy parku narodowego i jego otuliny;
- 9) granicy parku kulturowego określonego w uchwale rady gminy o utworzeniu parku kulturowego.

Jednocześnie przez budynki mieszkalne albo budynki o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa budynki użyteczności publicznej oraz budynki mieszkalne gospodarstwa agroturystycznego należy rozumieć poza istniejącymi budynkami również planowane budynki, w stosunku do których wydano decyzję o pozwoleniu na budowę albo dokonano zgłoszenia budowy, wobec którego organ administracji architektoniczno-budowlanej nie wniósł sprzeciwu.

Minimalna odległość wyrażona jest w metrach i jest równa:

- 1) liczbie DJP – w przypadku chowu lub hodowli zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 210 DJP i nie większej niż 500 DJP;
- 2) 500 – w przypadku chowu lub hodowli zwierząt w liczbie równej lub większej niż 500 DJP.

Określając minimalną odległość, należy zsumować liczbę DJP planowanego przedsięwzięcia oraz liczbę DJP usytuowanego w odległości mniejszej niż 210 m od tego przedsięwzięcia istniejącego lub projektowanego przedsięwzięcia w zakresie chowu lub hodowli zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 40 DJP, przy czym projektowane przedsięwzięcie w zakresie chowu lub hodowli zwierząt to takie, w stosunku do którego wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzję o warunkach zabudowy lub decyzję o pozwoleniu na budowę albo wszczęto postępowanie w

sprawie wydania tych decyzji, lub dokonano zgłoszenia albo skutecznego zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania.

W przypadku planowanego przedsięwzięcia w liczbie mniejszej niż 210 DJP realizowanego przez rolnika indywidualnego, o którym mowa w art. 6 ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1655, z późn. zm.), w tym prowadzącego działalność gospodarczą nie należy sumować innych przedsięwzięć w zakresie chowu lub hodowli zwierząt usytuowanych w odległości mniejszej niż 210 m od tego przedsięwzięcia.

W przypadku gdy w odległości mniejszej niż 210 m od planowanego przedsięwzięcia jest usytuowane istniejące lub jest projektowane przedsięwzięcie w zakresie chowu lub hodowli zwierząt realizowane przez rolnika indywidualnego, to planujący przedsięwzięcie uwzględnia liczbę DJP przedsięwzięcia rolnika indywidualnego, o ile jest ona większa niż 40 DJP.

W przypadku gdy planowane przedsięwzięcie lokalizuje się na nieruchomości, na której istnieje lub jest projektowany budynek mieszkalny albo budynek o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, nie stosuje się przepisów ustawy dotyczących wyznaczania minimalnej odległości planowanego przedsięwzięcia od tych budynków.

Minimalną odległość uwzględniają:

- 1) organy gminy – przy sporządzaniu oraz uchwalaniu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo ich zmian;
- 2) wojewoda – przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- 3) organy gminy i wojewoda – przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy;
- 4) organy administracji architektoniczno-budowlanej – przy wydawaniu decyzji o pozwoleniu na budowę oraz ocenie zasadności wniesienia sprzeciwu od zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania;
- 5) organy związku metropolitalnego – przy sporządzaniu oraz uchwalaniu ramowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego albo jego zmiany;
- 6) organy nadzoru budowlanego – w zakresie postępowań, o których mowa w art. 48, art. 50 i art. 71a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane;
- 7) organy wydające decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach – przy wydawaniu tych decyzji.

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego minimalną odległość wyznacza się jako najkrótszy odcinek między linią rozgraniczającą teren przeznaczony na planowane przedsięwzięcie a budynkami, obszarami, obiektami, terenami i parkami, o których mowa w art. 3 ust. 1 projektu ustawy.

Ustawa dopuszcza możliwość lokalizacji planowanego przedsięwzięcia w odległości mniejszej niż minimalna odległość od budynków mieszkalnych albo budynków o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, lub budynków mieszkalnych gospodarstw agroturystycznych, pod warunkiem uzyskania zgody wszystkich właścicieli albo użytkowników wieczystych nieruchomości, na których są usytuowane budynki, na realizację planowanego przedsięwzięcia w odległości mniejszej niż minimalna.

W przypadku gdy w odległości mniejszej niż 210 m od planowanego przedsięwzięcia znajduje się budynek mieszkalny wielorodzinny, planujący przedsięwzięcie w odległości mniejszej niż minimalna odległość musi uzyskać zgodę od wszystkich właścicieli lokali znajdujących się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym.

Zgoda na realizację planowanego przedsięwzięcia w odległości mniejszej niż minimalna musi zawierać musi zawierać imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres właściciela albo użytkownika wieczystego nieruchomości oraz podmiotu planującego nieruchomość, nazwę planowanego przedsięwzięcia, informację o liczbie DJP planowanego przedsięwzięcia, rodzaju inwentarza planowanego przedsięwzięcia, określenie odległości mniejszej niż minimalna, której dotyczy zgoda, oznaczenie nieruchomości, na której będzie usytuowane planowane przedsięwzięcie, ze wskazaniem numeru księgi wieczystej, jeżeli jest prowadzona oraz oznaczenie nieruchomości której dotyczy zgoda, ze wskazaniem numeru księgi wieczystej, jeżeli jest prowadzona. Zgoda taka jest udzielana na piśmie z podpisem notarialnie poświadczonym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i jest ona uwzględniana na wszystkich etapach procesu inwestycyjnego. Na wniosek organu prowadzącego postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, na podstawie wydanej decyzji, dokonuje się wpisu zgody do księgi wieczystej nieruchomości, której właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości udzielił zgody.

Wpis zgody do księgi wieczystej zapewnia ciągłość realizacji planowanego przedsięwzięcia przez brak możliwości

wycofania zgody w trakcie trwania procesu inwestycyjnego.

Właściciel nieruchomości albo użytkownik wieczysty nieruchomości, który udzielił zgody, lub jego następca prawny mogą na wniosek skierowany do właściwego organu żądać zaświadczenia o niezrealizowaniu planowanego przedsięwzięcia, w przypadku gdy:

- 1) w terminie 2 lat od dnia doręczenia zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania planowanego przedsięwzięcia nie dokonano tej zmiany,
- 2) w terminie 10 lat od dnia uzyskania ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę nie uzyskano pozwolenia na użytkowanie albo nie dokonano skutecznego zawiadomienia o zakończeniu budowy,
- 3) w terminie określonym w art. 72 ust. 3 albo 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko nie wystąpiono z wnioskiem o wydanie pozwolenia na budowę albo nie dokonano skutecznego zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania,

– co stanowi podstawę do wykreślenia wpisu z księgi wieczystej.

Podstawę do wykreślenia wpisu stanowi również zaświadczenie o fakcie prawomocnego uchylecia albo stwierdzenia nieważności decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, który wydaje organ właściwy do jej wydania, na wniosek właściciela albo użytkownika wieczystego nieruchomości, który udzielił zgody, lub jego następcy prawnego.

Wnioski o wpis do księgi wieczystej organu prowadzącego postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a także wnioski właściciela albo użytkownika wieczystego nieruchomości, który udzielił zgody, lub jego następcy prawnego są wolne od opłat sądowych.

W przypadku gdy właściciel nieruchomości albo użytkownik wieczysty nieruchomości, który udzielił zgody, lub jego następca prawny chce odłączyć część nieruchomości objętej księgą wieczystą, w której ujawniony jest wpis zgody, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, na jego wniosek, wydaje zaświadczenie o nieobjęciu tej części nieruchomości zgodą.

Wprowadzenie przepisów dotyczących minimalnej odległości dla planowanego przedsięwzięcia w celu zapewnienia spójności przepisów wiąże się z koniecznością nowelizacji ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w której:

- 1) dodaje się art. 72b umożliwiający podmiotowi planującemu realizację przedsięwzięcia w zakresie chowu lub hodowli zwierząt, na wniosek zawierający oznaczenie nieruchomości, na której będzie usytuowane planowane przedsięwzięcie, i wskazanie obszaru w odległości 210 m od planowanego przedsięwzięcia, pozyskanie informacji o liczbie DJP w poszczególnych zrealizowanych lub planowanych przedsięwzięciach w zakresie chowu lub hodowli zwierząt w odległości do 210 m od planowanego przedsięwzięcia od powiatowego lekarza weterynarii, kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, organu właściwego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, organu administracji architektoniczno-budowlanej lub organu właściwego do wydania decyzji o warunkach zabudowy;
- 2) w art. 74 w ust. 1 dodaje się pkt 9 dotyczący konieczności dołączenia do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia sektora rolnictwa, którego funkcjonowanie może wiązać się z ryzykiem powstawania uciążliwości zapachowej, o którym mowa w projektowanej ustawie, dodatkowo:
 - a) zgody na realizację planowanego przedsięwzięcia w odległości mniejszej niż minimalna odległość, o ile została udzielona,
 - b) informacji o zrealizowanych i planowanych przedsięwzięciach polegających na chowie lub hodowli zwierząt w odległości do 210 m od planowanego przedsięwzięcia,
 - c) mapy, o której mowa w art. 74 ust. 1 pkt 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz oceny oddziaływania na środowisko, na której należy uwzględnić obszar powstały przez wyznaczenie minimalnej odległości,
 - d) mapy, o której mowa w art. 74 ust. 1 pkt 3a ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz oceny oddziaływania na środowisko, na której należy wyznaczyć minimalną odległość.
- 3) w art. 82 w ust. 1 dodaje się pkt 7 stanowiący, że w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wydawanej

po przeprowadzeniu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, właściwy organ w przypadku planowanych przedsięwzięć, o których mowa w projektowanej ustawie, określa zakres zgody na realizację planowanego przedsięwzięcia w odległości mniejszej niż minimalna, o której mowa w projektowanej ustawie, o ile została udzielona, i wskazuje podmiot, który jej udzielił;

- 4) w art. 84 dodaje się ust. 1b stanowiący, że w przypadku planowanych przedsięwzięć, o których mowa w projektowanej ustawie w przypadku gdy nie została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ określa zakres zgody na realizację planowanego przedsięwzięcia w odległości mniejszej niż minimalna o której mowa w projektowanej ustawie, o ile została udzielona, i wskazuje podmiot, który jej udzielił.

Przepisy przejściowe stanowią, że do planowanego przedsięwzięcia sektora rolnictwa, którego funkcjonowanie może wiązać się z ryzykiem powstawania uciążliwości zapachowej, w stosunku do którego w terminie do 5 lat przed wejściem w życie ustawy wydano decyzję o warunkach zabudowy, przepisów ustawy nie stosuje się. Zatem w przypadku gdy planujący przedsięwzięcie w zakresie chowu lub hodowli zwierząt, dla którego jest wymagana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, znajduje się na etapie jego planowania, wszczął postępowanie o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub decyzja taka została wydana albo wszczął postępowanie o wydanie decyzji o warunkach zabudowy, stosuje się przepisy ustawy.

W przypadku gdy w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obowiązującym w dniu wejścia w życie ustawy jest dopuszczone usytuowanie planowanego przedsięwzięcia sektora rolnictwa, którego funkcjonowanie może wiązać się z ryzykiem powstawania uciążliwości zapachowej, do tego przedsięwzięcia przepisów ustawy nie stosuje się.

Przepisów ustawy nie stosuje się również do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo jego zmiany, w stosunku do którego przed dniem wejścia w życie ustawy dokonano wyłożenia.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko wśród przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko sklasyfikowane zostały m.in. inwestycje polegające na chowie i hodowli zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 210 dużych jednostek przeliczeniowych. W oparciu o istniejące przepisy ww. rozporządzenia ustalono minimalną odległość wynoszącą 210 m. Za pomocą narzędzi GIS, dla 7 wybranych rolniczych powiatów określono, przy uwzględnieniu bufora wynoszącego odpowiednio 210 m i 500 m od istniejącej zabudowy mieszkaniowej, o funkcji mieszkaniowej oraz budynków użyteczności publicznej, procent powierzchni terenu wolnej od ww. zabudowań. Otrzymano poniższe dane:

powiat	pow. powiatu (ha)	pow. minus bufor 210m (ha)	pozostanie (%)	pow. minus bufor 500m (ha)	pozostanie (%)
powiat rypiński	58589	24696	42%	5581	10%
powiat brodnicki	103847	53599	52%	17579	17%
powiat płoński	137815	68312	50%	15040	11%
powiat mławski	118043	84619	72%	41588	35%
powiat sierpecki	85089	45359	53%	10705	13%
powiat żuromiński	80555	59644	74%	32117	40%
powiat działdowski	95269	74715	78%	46602	49%

Powyższa tabela odzwierciedla bilans wolnych przestrzeni, na których możliwe będzie zrealizowanie inwestycji z zakresu chowu i hodowli zwierząt, pod warunkiem zgodności z obowiązującymi na danym terenie aktami prawa miejscowego i dokumentami planistycznymi.

Po przeprowadzeniu szeregu analiz dotyczących wolnych przestrzeni, na których możliwe będzie zrealizowanie inwestycji, wyznaczono odległość maksymalną 500 m dla przedsięwzięć o liczbie DJP równej 500 DJP lub większej.

Wyznaczenie odległości maksymalnej większej niż 500 m istotnie ograniczyłoby możliwość realizacji przedsięwzięć sektora rolnictwa.

Wprowadzenie przedmiotowej regulacji nie wprowadzi zakazu realizacji przedsięwzięć sektora rolniczego, a jedynie ograniczy możliwość realizacji tych przedsięwzięć do sytuowania ich w minimalnej odległości, w sposób zapewniający wysoki poziom ochrony zdrowia i życia ludzi oraz środowiska, ze względu na ryzyko powstawania uciążliwości zapachowej.

Wprowadzenie przedmiotowej regulacji, dzięki określeniu minimalnej odległości dla planowanego przedsięwzięcia sektora rolnictwa, przyczyni się do zmniejszenia konfliktów społecznych i zjawisk takich jak: depresja, napięcie, znużenie, problemy oddechowe, bóle głowy, nudności, podrażnienie oczu i gardła oraz do poprawy komunikacji międzyludzkiej. W konsekwencji poprawi to sytuację ekonomiczną właścicieli działek sąsiadujących ze źródłem uciążliwości zapachowej przez wzrost wartości ich nieruchomości.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Prace nad prawnym uregulowaniem zagadnień dotyczących standardów zapachowej jakości powietrza podejmowane są od lat w wielu krajach Unii Europejskiej i nadal nie doprowadziły do sformułowania jednolitych definicji pojęć i kryteriów uciążliwości zapachu. Obecnie nie istnieją ogólnie obowiązujące przepisy unijne, które ujednoliciłyby podejście do tego tematu. Przeprowadzono analizę regulacji prawnych dotyczących przeciwdziałania uciążliwościom zapachowym w wybranych państwach Unii Europejskiej (22 państwa) z uwzględnieniem ekspertyzy opracowanej przez Kancelarię Senatu pn. *Regulacje prawne dotyczące przeciwdziałania uciążliwościom zapachowym (odorum) w wybranych krajach Unii Europejskiej*. Stwierdzono, że obecnie żadne państwo nie wprowadziło ustawy dedykowanej uciążliwości zapachowej. Natomiast w 9 państwach (na 22) kwestie uciążliwości zapachowej regulowane są przez wytyczne i kodeksy.

Kraj	Ustawa odorowa	Inna ustawa	Rozporządzenie	Inna forma prawa	Wytyczne procedura	Norma Pomiary	Modelowanie	Pozwolenia	Władza lokalna	Skargi sąd
Belgia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bulgaria	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cypr	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Czechy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dania	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Estonia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finlandia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Francja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grecja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hiszpania	-	-	b.d.	b.d.	-	-	-	-	-	-
Holandia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Irlandia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Litwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lotwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Niemcy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Portugalia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Słowacja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Słowenia	-	b.d.	b.d.	b.d.	-	-	-	-	-	-
Szwecja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Węgry	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wielka Brytania	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Włochy	-	-	b.d.	b.d.	-	-	-	-	-	-

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
-------	----------	---------------	---------------

Podmioty sektora rolnictwa, których planowana działalność może powodować uciążliwość zapachową	<p>Każdy podmiot chcący realizować inwestycje polegające na chowie i hodowli zwierząt w liczbie:</p> <p>1) nie mniejszej niż 210 DJP;</p> <p>2) mniejszej niż 210 DJP, jeżeli w odległości do 210 m od tego przedsięwzięcia istnieje lub jest projektowane inne przedsięwzięcie stanowiące chów lub hodowlę zwierząt, w liczbie nie mniejszej niż 40 DJP, a łączna liczba DJP dla tych przedsięwzięć osiągnie wartość nie mniejszą niż 210 DJP.</p> <p>Dokładna liczba podmiotów nie jest możliwa do oszacowania.</p>	Nie dotyczy	Wprowadzenie minimalnej odległości ograniczającej lub eliminującej uciążliwość zapachową na etapie planowania przedsięwzięcia.
Wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast	2477	Rejestr TERYT, http://teryt.stat.gov.pl	Prowadzenie mniejszej liczby postępowań w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i decyzji o warunkach zabudowy.
Starostowie	314	GUS	Prowadzenie mniejszej liczby postępowań w przedmiocie wydania pozwolenia zintegrowanego oraz w sprawie pozwolenia na budowę, zgłoszenia budowy lub wykonania robót budowlanych oraz zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części.
regionalni dyrektorzy ochrony środowiska	16	http://gdos.gov.pl	Udział w mniejszej liczbie postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.
Dyrektorzy regionalnych zarządów gospodarki wodnej	11	http://kzgw.gov.pl	Udział w mniejszej liczbie postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.
Marszałkowie województw	16	GUS	Prowadzenie mniejszej liczby postępowań w przedmiocie wydania pozwolenia zintegrowanego i udział w mniejszej liczbie postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.
Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej	344	zasoby własne	Udział w mniejszej liczbie postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

nie przygotowała jednolitego prawodawstwa w tym zakresie, w formie dyrektywy lub wytycznych. Brak w prawie unijnym uregulowań prawnych dotyczących przeciwdziałania uciążliwości zapachowej daje możliwość państwom członkowskim na ustanowienie prawa w tym zakresie.

Zgodnie z przeprowadzonym w 2015 r. na zlecenie Ministerstwa Środowiska badaniem pt. „Badanie świadomości i zachowań ekologicznych mieszkańców Polski” w zakresie uciążliwości zapachowej połowa Polaków postrzegała tzw. odór jako poważny problem w naszym kraju. Do jednego z trzech największych potencjalnych uciążliwości w sąsiedztwie miejsca zamieszkania Polacy najczęściej zaliczają fermy trzody chlewnej (42%). O potrzebie pilnego ustanowienia prawa umożliwiającego kontrolę i ograniczanie uciążliwości zapachowej może świadczyć fakt, że około połowa skarg, petycji i uwag dotyczących zanieczyszczenia powietrza to ciągle problemy związane z uciążliwością zapachową. Najbardziej istotne wydają się zagadnienia uciążliwości zapachowej związane z dużymi obiektami produkcji zwierzęcej (są to przemysłowe ферmy chowu trzody chlewnej, drobiu i zwierząt futerkowych). Rolnictwo wywiera duży wpływ na kształtowanie środowiska przyrodniczego i przy nieprawidłowym prowadzeniu produkcji rolnej może powodować poważne obciążenie dla środowiska. Źródłem powstawania odorantów, w tym siarkowodoru, amoniaku, tlenku azotu, a także aldehydów, amin, węglowodorów aromatycznych, kwasów organicznych oraz związków siarki w budynkach inwentarskich są zwierzęta, ich odchody, pasza oraz praca urządzeń i procesy technologiczne.

Obowiązujące przepisy prawne, Kodeks dobrej praktyki rolniczej z 2004 r., a także Kodeks przeciwdziałania uciążliwości zapachowej z 2016 r. nie zapewniają w pełni przeciwdziałania uciążliwości zapachowej, przede wszystkim nie regulują kwestii przeciwdziałania uciążliwości zapachowej powodowanej przez hodowlę zwierząt gospodarskich.

Możliwością rozwiązania problemu uciążliwości zapachowej jest określenie przede wszystkim minimalnej odległości dla planowanego przedsięwzięcia sektora rolnictwa, którego funkcjonowanie może potencjalnie powodować uciążliwość zapachową. W wyniku przeprowadzonych analiz stwierdzono, że nie ma możliwości osiągnięcia celu projektu za pomocą innych środków. Mając na uwadze ilość wniosków o podjęcie interwencji dotyczących występowania uciążliwości zapachowych powodowanych głównie przez instalacje przeznaczone do chowu lub hodowli zwierząt koniecznym jest określenie przede wszystkim minimalnej odległości dla planowanego przedsięwzięcia sektora rolnictwa, którego funkcjonowanie może wiązać się z ryzykiem powstawania uciążliwości zapachowej. Działanie polegające na określeniu minimalnej odległości planowanego przedsięwzięcia sektora rolnictwa jest proporcjonalne do zamierzonego celu, jakim jest ograniczenie uciążliwości zapachowej powodowanej przez chów lub hodowlę zwierząt, konieczne do jego osiągnięcia i prowadzi do niego bezpośrednio.

W rozumieniu projektu ustawy przedsięwzięciem sektora rolnictwa, którego funkcjonowanie może wiązać się z ryzykiem powstawania uciążliwości zapachowej, zwanym dalej „planowanym przedsięwzięciem”, jest wyłącznie przedsięwzięcie w zakresie chowu lub hodowli zwierząt polegające na budowie, przebudowie lub zmianie sposobu użytkowania obiektu budowlanego, dla którego wymagane jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w liczbie:

- nie mniejszej niż 210 DJP,
- mniejszej niż 210 DJP, jeżeli w odległości mniejszej niż 210 m od tego przedsięwzięcia istnieje inne przedsięwzięcie w zakresie chowu lub hodowli zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 40 DJP lub projektowane jest powstanie innego przedsięwzięcia w zakresie chowu lub hodowli zwierząt, w liczbie nie mniejszej niż 40 DJP, w stosunku do którego wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzję o warunkach zabudowy lub decyzję o pozwoleniu na budowę albo postępowanie w sprawie wydania choćby jednej z tych decyzji zostało wszczęte i niezakończzone, lub dokonano zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania, a łączna liczba DJP dla wszystkich przedsięwzięć wynosi nie mniej niż 210 DJP.

DJP rozumie się jako duże jednostki przeliczeniowe inwentarza wyznaczane na podstawie współczynników przeliczeniowych sztuk zwierząt określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 60 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247, z późn. zm.).

Przy ustalaniu, czy dane przedsięwzięcie w zakresie chowu lub hodowli zwierząt należy zaliczyć do planowanego przedsięwzięcia, dla którego istnieje konieczność określenia minimalnej odległości, należy uwzględnić liczbę DJP tego przedsięwzięcia oraz liczbę DJP wszystkich usytuowanych w odległości mniejszej niż 210 m od tego przedsięwzięcia istniejących lub projektowanych przedsięwzięć w zakresie chowu lub hodowli zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 40 DJP, przy czym projektowane przedsięwzięcie w zakresie chowu lub hodowli zwierząt to takie, w stosunku do którego wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzję o warunkach zabudowy lub decyzję o pozwoleniu na budowę albo wszczęto postępowanie w sprawie wydania tych decyzji, lub dokonano zgłoszenia albo skutecznego zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania.

Planujący przedsięwzięcie w zakresie chowu lub hodowli zwierząt uwzględnia liczbę DJP istniejących i projektowanych przedsięwzięć, w liczbie nie mniejszej niż 40 DJP, znajdujących się w odległości mniejszej niż 210 m od planowanego przedsięwzięcia. Liczbę DJP dla przedsięwzięć, co oznacza domyślnie maksymalną deklarowaną obsadę inwentarza, uzyskuje z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzji o warunkach zabudowy lub decyzji o pozwoleniu na budowę, o ile były wydane, a w przypadku braku tych decyzji bądź nie ujęcia informacji o obsadzie inwentarza, wyrażonej w DJP w tych decyzjach albo istnienia wątpliwości co do większej obsady inwentarza niż deklarowana w decyzjach bierze się pod uwagę faktyczną obsadę inwentarza wyrażoną w DJP.

Zgodnie z projektem ustawy planowane przedsięwzięcie sytuuje się w odległości nie mniejszej niż minimalna odległość od:

- 1) rzutu poziomego budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa;
- 2) rzutu poziomego budynku użyteczności publicznej;
- 3) rzutu poziomego budynku mieszkalnego gospodarstwa agroturystycznego, zaliczanego do działalności związanej z zakwaterowaniem, dla której kod PKD to 55.20.Z, o której mowa w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. poz. 1885, z późn. zm.);
- 4) linii rozgraniczających tereny przeznaczone w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod lokalizację zabudowy, o której mowa w pkt 1–3;
- 5) granicy obszaru uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej;
- 6) granicy obiektu sportowego;
- 7) granicy terenu rekreacyjno-wypoczynkowego z wyłączeniem kurhanu, pomnika przyrody oraz terenu zieleni nieurządzonej niezaliczonej do lasów oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych, w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2020 r. poz. 2052);
- 8) granicy parku narodowego i jego otuliny;
- 9) granicy parku kulturowego określonego w uchwale rady gminy o utworzeniu parku kulturowego.

Jednocześnie przez budynki mieszkalne albo budynki o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, budynki użyteczności publicznej oraz budynki mieszkalne gospodarstwa agroturystycznego należy rozumieć poza istniejącymi budynkami również planowane budynki, w stosunku do których wydano decyzję o pozwoleniu na budowę albo dokonano zgłoszenia budowy, wobec którego organ administracji architektoniczno-budowlanej nie wniósł sprzeciwu.

Minimalna odległość wyrażona jest w metrach i jest równa:

- 1) liczbie DJP – w przypadku chowu lub hodowli zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 210 DJP i nie większej niż 500 DJP;
- 2) 500 – w przypadku chowu lub hodowli zwierząt w liczbie równej lub większej niż 500 DJP.

Projekt ustawy zawiera wyłączenia dla rolników indywidualnych. W przypadku planowanego przedsięwzięcia w liczbie mniejszej niż 210 DJP realizowanego przez rolnika indywidualnego, o którym mowa w art. 6 ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1655, z późn. zm.), w tym prowadzącego działalność gospodarczą, nie należy sumować innych przedsięwzięć w zakresie chowu lub hodowli zwierząt usytuowanych w odległości mniejszej niż 210 m od tego przedsięwzięcia.

W przypadku, gdy w odległości mniejszej niż 210 m od planowanego przedsięwzięcia jest usytuowane lub jest projektowane przedsięwzięcie w zakresie chowu lub hodowli zwierząt realizowane przez rolnika indywidualnego, to planujący przedsięwzięcie uwzględnia liczbę DJP przedsięwzięcia rolnika indywidualnego, o ile jest ona większa niż 40 DJP.

W przypadku, gdy planowane przedsięwzięcie sytuuje się na nieruchomości, na której istnieje lub jest projektowany budynek mieszkalny albo budynek o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, nie stosuje się przepisów ustawy dotyczących wyznaczania minimalnej odległości planowanego przedsięwzięcia od tych budynków.

W projekcie ustawy zawarto informację, które organy administracji są zobligowane do stosowania przepisów ustawy. Minimalną odległość uwzględniają:

- 1) organy gminy – przy sporządzaniu i uchwalaniu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo ich zmian;
- 2) wojewoda – przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- 3) organy gminy i wojewoda – przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy;
- 4) organy administracji architektoniczno-budowlanej – przy wydawaniu decyzji o pozwoleniu na budowę oraz przy ocenie zasadności wniesienia sprzeciwu od zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania;
- 5) organy związku metropolitalnego – przy sporządzaniu oraz uchwalaniu ramowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego albo jego zmiany;
- 6) organy nadzoru budowlanego – w zakresie postępowań, o których mowa w art. 48, art. 50 i art. 71a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane;
- 7) organy wydające decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach – przy wydawaniu tych decyzji.

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego minimalną odległość wyznacza się jako najkrótszy odcinek między linią rozgraniczającą teren przeznaczony na planowane przedsięwzięcie a budynkami, obszarami, obiektami, terenami i parkami, o których mowa w art. 3 ust. 1 projektu ustawy.

W projekcie ustawy zawarto wyłączenie od zasady stosowania minimalnej odległości. Ustawa dopuszcza możliwość usytuowania planowanego przedsięwzięcia w odległości mniejszej niż minimalna odległość od budynków mieszkalnych albo budynków o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, lub budynków mieszkalnych gospodarstw agroturystycznych, pod warunkiem uzyskania zgody wszystkich właścicieli albo użytkowników wieczystych nieruchomości, na których są usytuowane budynki na realizację planowanego przedsięwzięcia w odległości mniejszej niż minimalna.

W przypadku gdy w odległości mniejszej niż 210 m od planowanego przedsięwzięcia znajduje się budynek mieszkalny wielorodzinny, planujący przedsięwzięcie w odległości mniejszej niż minimalna odległość musi uzyskać zgodę od wszystkich właścicieli lokali znajdujących się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym.

Zgoda na realizację planowanego przedsięwzięcia w odległości mniejszej niż minimalna musi zawierać imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres właściciela albo użytkownika wieczystego nieruchomości oraz podmiotu planującego nieruchomość, nazwę planowanego przedsięwzięcia, informację o liczbie DJP planowanego przedsięwzięcia, rodzaju inwentarza planowanego przedsięwzięcia, określenie odległości mniejszej niż minimalna, której dotyczy zgoda, oznaczenie nieruchomości, na której będzie usytuowane planowane przedsięwzięcie, ze wskazaniem numeru księgi wieczystej, jeżeli jest prowadzona oraz oznaczenie nieruchomości której dotyczy zgoda, ze wskazaniem numeru księgi wieczystej, jeżeli jest prowadzona. Zgoda taka jest udzielana na piśmie z podpisem notarialnie poświadczonym, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i jest ona uwzględniana na wszystkich etapach procesu inwestycyjnego. Na wniosek organu właściwego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, dokonuje się wpisu zgody do księgi wieczystej nieruchomości której właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości udzielił zgody.

Krąg osób, które mogą być wnioskodawcami w sprawie o wpis, na zasadzie przepisu szczególnego, reguluje art. 626³ § 5 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1575, z późn. zm.), zwany dalej „kpc”. Zgodnie z tym przepisem wniosek o wpis może złożyć właściciel nieruchomości, użytkownik wieczysty, osoba, na rzecz której wpis ma nastąpić, albo wierzyciel, jeżeli przysługuje mu prawo, które może być wpisane w księdze wieczystej, a także organ uprawniony do złożenia wniosku w sprawach o wpis obciążeń powstałych z mocy ustawy. W doktrynie ugruntowany jest pogląd, że art. 626³ § 5 kpc ma charakter przepisu bezwzględnie obowiązującego, co rodzi ten skutek, że w postępowaniu wieczystoksięgowym legitymację do wystąpienia z wnioskiem o dokonanie wpisu w księdze wieczystej posiadają jedynie te podmioty, które zostały wymienione w przytoczonym przepisie. Jednakże nie jest to katalog zamknięty dla ustawodawcy, albowiem z przepisów szczególnych może ponadto wynikać legitymacja do złożenia wniosku. Takim przepisem jest niewątpliwie projektowany art. 7 ust. 6, na podstawie którego osobą legitymowaną do złożenia wniosku o wpis na podstawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest organ właściwy w sprawie wydania tej decyzji. Wyposażenie w projektowanym art. 7 ust. 6 organu w legitymację do złożenia wniosku o wpis na podstawie decyzji przewidzianej w art. 7 ust. 5 projektowanej ustawy nie ogranicza kręgu osób oznaczonych w art. 626³ § 5 kpc do złożenia takiego wniosku. Projektowany przepis zmierza w kierunku przyjęcia, że zawarta w nim regulacja przyznaje także osobom w nim wymienionym legitymację do złożenia wniosku.

W przypadku udzielania zgody przez właścicieli lokali stanowiących odrębną własność samodzielnych lokali mieszkalnych, o których mowa w ustawie z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. z 2020 r. poz. 1910 oraz z 2021 r. poz. 11) zgoda musi zostać udzielona przez właściciela każdego lokalu i nie można zastąpić jej uchwałą wspólnoty mieszkaniowej.

Właściciel nieruchomości albo użytkownik wieczysty nieruchomości, który udzielił zgody, lub jego następca prawny mogą na wniosek skierowany do właściwego organu żądać zaświadczenia o niezrealizowaniu planowanego przedsięwzięcia, w przypadku gdy:

- 1) w terminie 2 lat od dnia doręczenia zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania planowanego przedsięwzięcia nie dokonano tej zmiany,
- 2) w terminie 10 lat od dnia uzyskania ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę nie uzyskano pozwolenia na użytkowanie albo nie dokonano skutecznego zawiadomienia o zakończeniu budowy,
- 3) w terminie określonym w art. 72 ust. 3 albo 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko nie wystąpiono z wnioskiem o wydanie pozwolenia na budowę albo nie dokonano skutecznego zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania,

– co stanowi podstawę do wykreślenia wpisu z księgi wieczystej.

Podstawę do wykreślenia wpisu stanowi również zaświadczenie o fałszu prawomocnego uchylenia albo stwierdzenia nieważności decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, który wydaje organ właściwy do jej wydania, na wniosek właściciela albo użytkownika wieczystego nieruchomości, który udzielił zgody, lub jego następcy prawnego.

Wnioski o wpis do księgi wieczystej organu prowadzącego postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a także wnioski właściciela albo użytkownika wieczystego nieruchomości, który udzielił zgody, lub jego następcy prawnego są wolne od opłat sądowych.

W przypadku gdy właściciel nieruchomości albo użytkownik wieczysty nieruchomości, który udzielił zgody, lub jego następca prawny chce odłączyć część nieruchomości objętej księgą wieczystą, w której ujawniony jest wpis zgody, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, na jego wniosek, wydaje zaświadczenie o nieobjęciu tej części nieruchomości zgodą.

Wprowadzenie przepisów dotyczących minimalnej odległości dla planowanego przedsięwzięcia w celu zapewnienia spójności przepisów wiąże się z koniecznością nowelizacji ustawy z dnia

3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W powyższej ustawie wprowadza się następujące zmiany:

- 1) dodaje się art. 72b umożliwiający podmiotowi planującemu realizację przedsięwzięcia w zakresie chowu lub hodowli zwierząt, na wniosek zawierający oznaczenie nieruchomości, na której będzie usytuowane planowane przedsięwzięcie, i wskazanie obszaru w odległości 210 m od planowanego przedsięwzięcia, pozyskanie informacji o liczbie DJP w poszczególnych zrealizowanych lub planowanych przedsięwzięciach w zakresie chowu lub hodowli zwierząt w odległości do 210 m od planowanego przedsięwzięcia od powiatowego lekarza weterynarii, kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, organu właściwego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, organu administracji architektoniczno-budowlanej lub organu właściwego do wydania decyzji o warunkach zabudowy;
- 2) w art. 74 w ust. 1 dodaje się pkt 9 dotyczący konieczności dołączenia do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia sektora rolnictwa, którego funkcjonowanie może wiązać się z ryzykiem powstawania uciążliwości zapachowej o którym mowa w projektowanej ustawie, dodatkowo:
 - a) zgody na realizację planowanego przedsięwzięcia w odległości mniejszej niż minimalna odległość, o ile została udzielona,
 - b) informacji o istniejących i projektowanych przedsięwzięciach polegających na chowie lub hodowli zwierząt w odległości mniejszej niż 210 m od planowanego przedsięwzięcia,
 - c) mapy, o której mowa w art. 74 ust. 1 pkt 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udział społeczeństwa w ochronie środowiska oraz oceny oddziaływania na środowisko, na której należy uwzględnić obszar powstały przez wyznaczenie minimalnej odległości,
 - d) mapy, o której mowa w art. 74 ust. 1 pkt 3a ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udział społeczeństwa w ochronie środowiska oraz oceny oddziaływania na środowisko, na której należy wyznaczyć minimalną odległość.
- 3) w art. 82 w ust. 1 dodaje się pkt 7 stanowiący, że w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wydawanej po przeprowadzeniu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, właściwy organ w przypadku planowanych przedsięwzięć, o których mowa w projektowanej ustawie, określa zakres zgody na realizację planowanego przedsięwzięcia w odległości mniejszej niż minimalna, o której mowa w projektowanej ustawie, o ile została udzielona, i wskazuje podmiot, który jej udzielił;

- 4) w art. 84 dodaje się ust. 1b stanowiący, że w przypadku planowanych przedsięwzięć, o których mowa w projektowanej ustawie w przypadku gdy nie została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ określa zakres zgody na realizację planowanego przedsięwzięcia w odległości mniejszej niż minimalna, o której mowa w projektowanej ustawie, o ile została udzielona, i wskazuje podmiot, który jej udzielił.

Projekt ustawy zawiera przepisy przejściowe wskazujące na terminy, od kiedy należy stosować przepisy ustawy. Przepisy przejściowe stanowią, że do planowanego przedsięwzięcia sektora rolnictwa, którego funkcjonowanie może wiązać się z ryzykiem powstawania uciążliwości zapachowej, w stosunku do którego w terminie do 5 lat przed wejściem w życie ustawy wydano decyzję o warunkach zabudowy, przepisów ustawy nie stosuje się. Zatem w przypadku gdy planujący przedsięwzięcie w zakresie chowu lub hodowli zwierząt, dla którego jest wymagana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, znajduje się na etapie jego planowania, wszczął postępowanie o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub decyzja taka została wydana albo wszczął postępowanie o wydanie decyzji o warunkach zabudowy, stosuje się przepisy projektowanej ustawy.

W przypadku gdy w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obowiązującym w dniu wejścia w życie ustawy jest dopuszczone usytuowanie planowanego przedsięwzięcia sektora rolnictwa, którego funkcjonowanie może wiązać się z ryzykiem powstawania uciążliwości zapachowej, do tego przedsięwzięcia przepisów ustawy nie stosuje się.

Przepisów ustawy nie stosuje się również do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo jego zmiany, w stosunku do którego przed dniem wejścia w życie ustawy dokonano wyłożenia.

Wprowadzenie przedmiotowej regulacji, dzięki określeniu minimalnej odległości dla planowanego przedsięwzięcia sektora rolnictwa, przyczyni się do zmniejszenia konfliktów społecznych i zjawisk takich jak: depresja, napięcie, znużenie, problemy oddechowe, bóle głowy, nudności, podrażnienie oczu i gardła oraz do poprawy komunikacji międzyludzkiej. W konsekwencji poprawi to sytuację ekonomiczną właścicieli działek sąsiadujących ze źródłem uciążliwości zapachowej przez wzrost wartości ich nieruchomości. Wprowadzenie przedmiotowej regulacji przyczyni się do zmniejszenia liczby skarg i wniosków wpływających do wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska na uciążliwość zapachową.

Projektowana ustawa może mieć wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców, w zakresie, w jakim przedsiębiorcy ci będą planowali realizację przedsięwzięć objętych zakresem ustawy - projekt nie dotyczy istniejących przedsięwzięć. Zwrócić także należy uwagę, że przedsięwzięcia, które wymagają uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będą zobligowane do określania minimalnej odległości zgodnie z ustawą już na

etapie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach - wprowadzenie przedmiotowej regulacji nie dotyczy więc także planujących przedsięwzięcie, dla których nie jest wymagane uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ponadto, przepisów ustawy w zakresie, o którym mowa w art. 4 ust. 2, nie stosuje się do przedsięwzięć realizowanych przez rolników indywidualnych, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego.

Wprowadzenie przedmiotowej regulacji przyczyni się do zmniejszenia konfliktów społecznych i zjawisk takich jak: depresja, napięcia, znużenie, problemy oddechowe, bóle głowy, nudności, podrażnienie oczu i gardła oraz do poprawy komunikacji międzyludzkiej. W konsekwencji poprawi to sytuację ekonomiczną właścicieli działek sąsiadujących ze źródłem uciążliwości zapachowej poprzez wzrost wartości ich nieruchomości.

Projekt ustawy nie wymaga notyfikacji na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnień, o których mowa w § 39 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

Przedmiotowy projekt ustawy, stosownie do art. 5 i 6 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny z dniem skierowania do uzgodnień i konsultacji publicznych. W czasie prac legislacyjnych nad projektem ustawy żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami w trybie określonym przepisami ww. ustawy.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

